

Foto: Anders Olofsson

Saadia Hussain.
TILL HÖGER ur sviten *Playground*.

Orädd för makten, snabb i repliken

- Emblematiska, dekorativa, mönsterskapande, metaforiska, provokativa, färgstarka, formskickliga, intressanta och internationella – allt detta är adjektiv som går att applicera på Saadia Hussains bilder.

SAADIA GÖR FLERFÄRGSTRYCK i kartongtryck eller collografi och varje bild är unik, men går att mångfaldiga.

Hon vill synliggöra en världsbild i sitt konstnärskap, sätta verkligheten under lupp och skapa debatt och samtal om lek och allvar och vad vi håller på med i våra liv. Hon tycker att planeten Jorden lever farligt och vill höja ett finger för en ny världsordning. Det handlar om överlevnad säger hon.

– Jag är politisk i det lilla, på mitt eget sätt, men absolut inte partipolitisk.

Saadia är 36 år, mycket välformulerad och redan fullfjädrad konstnär och bildpedagog. Just nu är hon aktuell med en utställning som hon döpt till *Playground*, lekplats. Den ska turnera i Sverige med start i Örebro, i Konstfrämjandets regi. Hon är född i Pakistan och kom till Sverige med sin mamma, pappa och fyra syskon i exil på 80-talet. Hennes pappa var läkare

och även generalsekreterare i det radikala PPP-partiet (socialdemokratiskt) och tvingades fly sitt hemland efter en militärkupp. Då var hon sju år och yngst i syskonskaran. Nu har hon en egen familj och två små flickor.

Vi ses hemma hos Saadia. Hon har ett vanligt svenskt vardagsrum i bruna färgnyanser men med ett arabiskt tecken i guld på väggen. Det betyder Börja med Guds namn. Saadia är troende muslim, ►

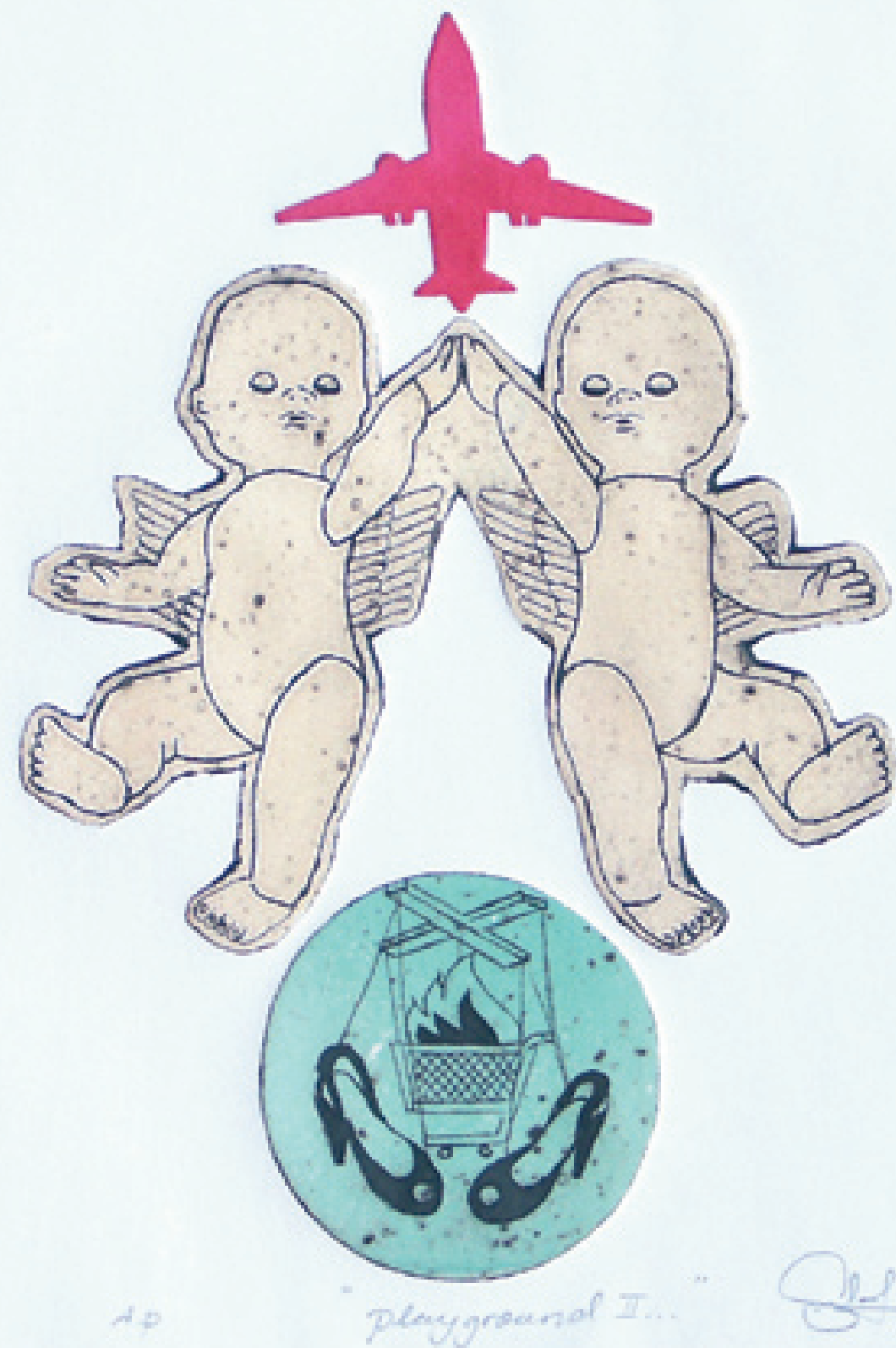

Foto: Anders Olofsson

»Hennes bilder använder sig av metaforer som rosor, som står för det kvinnliga könsorganet, för en vacker gåva, för ett smycke och högklackade skor för att höja sig upp eller spädbarn i gasmask.«

vilket präglar hennes bilder. Om man nu kan uttrycka sig på det viset? Hon gillar att jobba med kontraster, hon förenklar och använder symboler. Och hon utgår gärna från kvinnokroppen i sitt formspråk. Hon har kämpat med sitt konstnärskap och sin individuella utveckling och utbildat sig både i Pakistan och i Sverige på Nyckelviksskolan och på Konstfack i Stockholm. Att hon valde att gå på Konsthögskolan i Pakistan berodde på att hon inte var helt hemma i Sverige utan kände sig annorlunda inte minst som troende muslim. Kanske skulle hon söka sina rötter i föräldrarnas hemland? Där studeras mycket av västerländsk konst men jag ser direkt en strävan efter ett dekorativt mönster, som det som finns som utsmyckning i moskéerna. Och som jag tror präglat henne redan som mycket liten. Hon säger att leva i exil är svårt men »inxil« (att komma in i det nya landet) är ännu svårare.

– Jag måste acceptera att jag är en utanförmänniska, utbrister hon. Jag behärskar språket men är mörk och ser annorlunda ut.

NÄR JAG FRÅGAR HENNE OM HON ÄR feminist, »obamaian« eller muslim i första hand så svarar hon att hon är en individ med många identiteter och många lager av erfarenhet. Hon vill helst inte kategoriseras över huvud taget utan upprepar att hon först och främst är mamma, konstnär och människa. Man kan inte vara säker på att Obama håller stilen och att hon kommer att hålla med om allt han gör och säger, säger hon. Men hon tycker att han försöker bygga broar till den muslimska världen, vilket hon anser är oerhört vik-

tigt. Detsamma gäller synen på feminismen. Hon jobbar med kvinnliga metaforer. Hon vill ha en kvinnlig piedestal och använder klackskor som symbol. Hon vill slå ett slag för den vackra kvinnan som är sexig och tilldragande. En kvinna ska ha handväska och till och med en bag full med viktiga saker som nycklar, identitetskort och läppstift och spegel.

– En kvinna ska inte vara rädd för sin makt och vara snabb i repliken.

Hennes bilder använder sig av metaforer som rosor, som står för det kvinnliga könsorganet, för en vacker gåva, för ett smycke och högklackade skor för att höja sig upp eller spädbarn i gasmask. De bär detta feministiska, miljömedvetna budskap med sig och skrivs in i cirklar i hennes bilder.

När det gäller inspiration så kan precis vad som helst som hon möter i vardagen, i tunnelbanan eller i affären eller något hon hör på radion inspirera henne att göra bilder. Ibland är hon mest idébaserad i sin skaparkraft. Som förebilder har hon främst kvinnliga konstnärer som sysslar med kvinnliga frågor och hon nämner både Mamma Andersson och Frida Kahlo som båda är framstående och även väldigt olika. Vad som förenar är det kvinnliga ögat och det kvinnliga samvetet och utmärkande för Frida Kahlo är ju det stora fysiska och mentala lidande som hon skapar sina bilder utifrån.

BABUSJKADOCKAN är en annan metafor för det kvinnliga. Den har flera lager och är en rysk bild för vad vi även kan se som Pandoras ask i den grekiska mytologin. Det

Foto: Anders Olofsson

OVAN Saadia Hussain, ur sviten *Let's play*.

MOTSTÄENDE SIDA Saadia Hussain, i porträtt av Barack Obama ur sviten *Playground*.

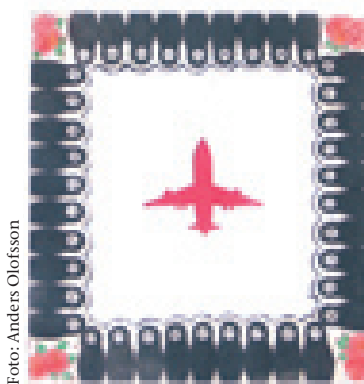

Foto: Anders Olofsson

Saadia Hussain, *Framed*.

Saadia Hussain, ur sviten *Let's play*.

Foto: Anders Olofsson

annonssida 33

döljer sig något innanför och innanför i flera lager i det oändliga. Men innerst inne har vi nog trots allt en kärna, säger Saadia och plockar isär en rysk docka som är obemålad. Det har babuschkan i alla fall!

– Men det gäller att öppna sin babuschka och göra det på ett seriöst sätt!

Hon är först och främst intresserad av formen, säger hon, och att den för tankarna till den beslöjade muslimska kvinnan. I *Framed* finns det en ram av babusjkaskor runt ett blodrött flygplan. Jag frågar om det är det flygplan som kapades och drabbade hennes pappa, flygplanet familjen kom till Sverige i eller den muslimska 11-septemberflygplansterrorn som åsyftas? Hon svarar att det nog är rädslan för muslimsk terror i första hand som hon haft för

ögonen. Som en symbol för hennes utanförskap. Att vara muslim i Sverige är inte lätt, säger hon, trots att hon inte bär slöja.

I flera bilder kan vi urskilja en rulltrappsformad snirklig form (med slöjbeklädda kvinnor som gudskelov är på väg uppåt) och en ofta förekommande storsadsformad siluett som är en metafor för att allt går på en mekanisk räls i det svenska samhällssystemet. Jag nämner Chaplins *Moderna Tider* som ett annat exempel. Här är Saadia civilisationskritisk och mycket bestämd i sina synpunkter på de västerländska samhällena, som hon formulerar på ett emblematiskt dekorativt sätt i sina bilder. Hon vill skapa debatt och samtal om vårt sätt att leva. Kundvagnen med en brasa i, symboliserar vår tilltro till

köpraseriet, inte minst i lågkonjunkturen. Även detta västerländska fenomen är Saadia mycket kritisk till.

Saadia Hussain arbetar även som bildpedagog, bl.a. har hon jobbat på Lava för ungdomar på Kulturhuset i Stockholm. Nu fortsätter hon som frilansare med att tala om bilder och identitet. Hon vill utvecklas och utveckla genom att möta sin publik med ett seriöst samtal kring vad bilder handlar om. Hon både tror och vet att hon som konstnär har en viktig uppgift i ett samhälle där bilden fått ett allt större utrymme. Inte minst genom reklam och media. Man kan nå henne på saadia@saadia.se.

ANN MÅRTENS
Kulturjournalist